

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Bevezetés a közgazdaságtanba

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeș-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Szociológia és Szociális Munka
1.3. Intézet	Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet
1.4. Szakterület	Szociológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Szociológia
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		Bevezetés a közgazdaságtanba				A tantárgy kódja	ALM1205
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			Dr. GYÖRFY Lehel-Zoltán egyetemi docens				
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			Dr. GYÖRFY Lehel-Zoltán egyetemi docens				
2.4. Tanulmányi év	I	2.5. Félév	2	2.6. Értékelés módja	V	2.7. Tantárgy típusa	Kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összórászám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					17
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					10
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					23
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					4
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					0
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórászám					58
3.8. A félév összórászám					100
3.9. Kreditszám					4

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	Nincsenek.
4.2. Kompetenciabeli	Nincsenek.

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	- Az előadáson a jelenlét nem kötelező, de ajánlott. - A diákok minden héten az előadás előtt el kell olvassák a folyó héten aktuális téma szakirodalmát
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	- Videoprojektor, internet kapcsolat. - Az előadáson a jelenlét kötelező.

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakai/kulcskompetenciák	C3 Társadalmi problémák vizsgálata, közpolitikai stratégiák és szociális politikák alkalmazása. C4 Társadalmi problémák és konfliktusok feltárása, elemzése (magyarázata), és megoldása közösségekben és szervezetekben.
Transzverzális kompetenciák	CT1 Szakszerű, hatékony, pontos és felelősségteljes munkavégzés, a szakmai etikai normák betartásával. CT3 Információs források és kommunikációs erőforrások, valamint IT támogatott továbbképzési eszközök hatékony használata (internetes források, sajátos szoftverek, online előadások) románul és idegen nyelven.

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	A hallgató ismeri...
Képességek	A hallgató képes...
Felelős és önállóan	A hallgató képes önállóan dolgozni...

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A gazdasági látásmód logikai alapelemeinek (kognitív sémáinak) megismertetése. A társadalom szereplőinek (háztartásoknak, vállalatoknak, szakszervezeteknek, kormányoknak vagy országoknak) korlátok között megvalósuló célirányos viselkedésének leírása. A célkövető döntések (kényszerű választások) kölcsönhatásai eredményének leírása.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	- A mikroökonómi és a makroökonómia alapvető fogalmi készletének és logikai összefüggérendszerének megértése. A hallgatóknak képessé kell válniuk arra, hogy különböző problémákra alkalmazzák a korlátok közötti racionális választás módszertanát. - A tanult makroökonómiai és mikroökonómi összefüggések (modellek) empirikus érvényességének vizsgálata.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A közgazdaságtan tartalmi meghatározása A közgazdaságtan mint	Előadás, magyarázat, szemléltetés, dialógus, vita	1 előadás

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

sajátos gondolkodásmód. A közgazdaságtan néhány fontos alapelve. A közgazdaságtan módszere: a modellezés szerepe és jellemzői. A közgazdaságtudomány kapcsolata más tudományágakkal.		
2. A társadalmi –gazdasági koordinációs elvek és sémák. A modern gazdasági rendszerek alapvető típusai.	Előadás, magyarázat, szemléltetés, dialógus, vita	1 előadás
3. A mai főáramú közgazdaságtan piacra vonatkozó nézete. A piac tartalmi eleme. Kereslet és kínálat. A piaci mechanizmus működése. Piaci egyensúly, az alkalmazkodás mechanizmusa. A tökéletes verseny hatékonysága.	Előadás, magyarázat, szemléltetés, dialógus, vita	1 előadás
4. Az árelfogadó piac elemzése a Marshall kereszt segítségével. Hiány, többlet. Változás a körülményekben, komparatív statika. A kereslet rugalmasságai: ár rugalmasság, jövedelem rugalmasság, keresztár rugalmasság. Az ár rugalmasság alkalmazása gyakorlati problémákra (agrár gazdaságtan, a minimálbér előírásának a hatása, az energiaárak szabályozása, a szenvedélybetegségek gazdaságtana).	Előadás, magyarázat, szemléltetés, dialógus, vita	1 előadás
5. Profit és költségek. Költségek, bér, bérleti díj, kamat stb. fogalma. A vállalkozó, profitmaximalizálás. Verseny és profit, állami szabályozás és verseny.	Előadás, magyarázat, szemléltetés, dialógus, vita	1 előadás
6. Piaci kudarcok és állami szabályozás. Az externáliák fogalma, csoportosításuk. Közgazdasági iskolák nézetei az externáliákról. Egyéni és társadalmi költségek és hasznok. Az externális hatások internalizálásának szintjei. Az externhatások minősített esete, a környezetszennyezés.	Előadás, magyarázat, szemléltetés, dialógus, vita	1 előadás
7. A gazdaság összteljesítménye. Makroökonómia és mikroökonómia, aggregálás. Jövedelem körforgás. GDP jelentése és mérése. Ciklusok és növekedés. A gazdasági teljesítmény rövid és hosszú távon, ingadozások. Mi történik fellendüléskor és visszaeséskor. Hosszú távú output, gazdasági növekedés.	Előadás, magyarázat, szemléltetés, dialógus, vita	1 előadás
8. A megélhetési költségek mérése - a fogyasztói árindex. A fogyasztói árindex és a GDP deflátor közötti különbség.	Előadás, magyarázat, szemléltetés, dialógus, vita	1 előadás

9. Pénz. Pénztörténet, pénzfunkciók, modern pénz, bankrendszer, pénzkínálat.	Előadás, magyarázat, szemléltetés, dialógus, vita	1 előadás
10. Gazdasági ciklusok és az állam makroökonómiai aktivitása. A monetáris és fiskális politika intézményei.	Előadás, magyarázat, szemléltetés, dialógus, vita	1 előadás
11. Nemzetközi csere, nyitott gazdaság Nemzetközi kapcsolatok az áru és a vagyonpiacokon. A szakosodás elvei, komparatív előnyök. Export, import, kereskedelmi mérleg. Valuta, valutaárfolyam, fizetési mérleg, devizapiac	Előadás, magyarázat, szemléltetés, dialógus, vita	1 előadás
12. Az infláció jelensége a gazdaságban. Az infláció alapvető okai. Az infláció gazdasági következményei.	Előadás, magyarázat, szemléltetés, dialógus, vita	1 előadás
13. Munkapiac és munkanélküliség Munkanélküliségi és foglalkoztatási ráták. Ciklikus és hosszú távú munkanélküliség. A munkapiac működése, munkapiaci döntések, keresés, egyensúly, gazdaságpolitika. Bértarthatóság okozta állástalanság. Intézményi háttér : minimálbérek, szakszervezetek és a kollektív alku hatása, munkapiaci szabályozások. Hatékony bérek elmélete. A munkatömeg téveszme.	Előadás, magyarázat, szemléltetés, dialógus, vita	1 előadás
14. A munkanélküliség és az infláció összefüggései – a Phillips-görbe. A növekvő európai munkanélküliség - euroszklerózis- okai : jóléti állam valamint a képzetlen és képzett munkaerő iránti kereslet arányainak megváltozása a technológiai fejlődés hatására.	Előadás, magyarázat, szemléltetés, dialógus, vita	1 előadás

Könyvészet

Kötelező:

1. N. Gregory Mankiw A közgazdaságtan alapjai Osiris Kiadó, 2011
2. 1. Paul A. Samuelson – William D. Nordhaus, Közgazdaságtan, Akadémiai Kiadó Zrt. Budapest, 2012
3. 3. Paul HEYNE – Peter BOETTKE – David PRYCHITKO: A közgazdasági gondolkodás alapjai. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest, 2004.

Ajánlott:

1. Robert E. Hall, John B. Taylor: Makroökonómia Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest 1997
2. Nellis Joseph – Parker David: A közgazdaságtan alapjai, Panem Kiadó, Budapest, 1998
3. Gregory Mankiw Makroökonómia, Osiris, Budapest, 2005

4. Robert Heilbroner- Lester Thurov: Közgazdaságról közérthetően Windsor Kiadó, Budapest 1996		
5. Simon András: Gazdaságpolitikáról mindenkinek. Infláció, MNB, Budapest		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Az árelfogadó piac elemzése a Marshall kereszt segítségével. Hiány, többlet. Változás a körülményekben, komparatív statika.	Ellenőrző kérdések, feladatok Esettanulmányok, vita, megbeszélés	-
2. A kereslet és kínálat árrugalmassága. A keresleti rugalmasságok gyakorlati alkalmazásai (agrárgazdaságtan, a minimálbér előírásának a hatása, az energiaárak szabályozása, a szenvedélybetegségek gazdaságtana).		
3.Árszabályozás. Piaci kimenet árplafon és árpaddlóesetén. A lakbér szabályozás, mimimálbér következményei.		
4.A vállalat. Termelés, bevétel, gazdasági költségek, gazdasági profit. Számviteli és gazdasági profit közötti különbség.		
5. Az externáliák fogalma, csoportosításuk Közgazdasági iskolák nézetei az externáliákról. Az externális hatások internalizálásának szintjei. Az externhatások minősített esete, a környezetszennyezés.		
6.Közjószágok és közös erőforrások. Kizárhatóság és rivalizálás a fogyasztásban.A potyautas probléma.A közjavak társadalmilag optimális mennyisége és finanszírozása.		
7. Hogyan határozzák meg a piacok a jövedelmeket? Tőke vs munka - a jövedelem munka és tőke közötti eloszlása. Hatékonyság vagy egyenlőség: a nagy választás.		
Könyvészet:		
-		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A tantárgyi program tartalmát hazai és külföldi közgazdasági egyetemeken szociológia tanszékeken gazdaságelméletet oktató tanárokkal való szakmai konzultációt folytatva határoztuk meg.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Mikroökonómiai fogalmak törvényszerűségek elsajátítása	Félévközi írásbeli parciális vizsga, rövid nyitott kérdésekkel és feladatokkal	40%

		A vizsgaidőszakban megírt vizsga, amely rövid nyitott kérdéseket és feladatokat tartalmaz	50%
10.5 Szeminárium / Labor	-		
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
• Az osztályozás 1-estől 10-ig történik; • A vizsgaidőszakban megírt vizsga és a parciális vizsgán elért jegyből álló érdemjegynek minimum 5-ösnek kell lennie. • Az évközi számonkérést jelentő, a megszerzendő érdemjegy alapját képező félévközi parciális dolgozat megírása kötelező. • Az írásbeli vizsga hozzávetőleg 90 percet vesz igénybe; • Az átmenő jegy megszerzéséhez szükséges úgy a parciális vizsgán mint a vizsgaidőszakban számonkért anyagrészből átmenő osztályzatot elérni. • A hallgatóknak lehetőségük van a szesszióban a parciális vizsgán számonkért anyagrészből újravizsgázni.			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

-

Kitöltés időpontja:
2025. 09. 06.

Előadás felelőse:
Dr. GYÖRFY Lehel-Zoltán

Szeminárium felelőse:
Dr. GYÖRFY Lehel-Zoltán

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025. 09. 16.

Intézetigazgató:
Dr. LÁSZLÓ Éva

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.